

V září si připomínáme

Mezinárodní dny Alzheimerovy choroby a neslyšících

Každý rok v září si připomínáme dvě významné události, které mají za cíl zvýšit povědomí a podporu pro lidi postižené různými zdravotními problémy – Mezinárodní den Alzheimerovy choroby a Mezinárodní den neslyšících.

Mezinárodní den Alzheimerovy choroby, který připadá na 21. září, je věnován zvyšování povědomí o této chorobě a dalších formách demence. Alzheimerova choroba (ACH) je progresivní neurodegenerativní onemocnění, které způsobuje ztrátu paměti, zhoršení kognitivních funkcí a změny v chování. Postihuje miliony lidí po celém světě a má hluboký dopad nejen na pacienty, ale také na jejich rodiny a pečovatele. Onemocnění bývá nejčastější příčinou demence, která vede postupně k závislosti na každodenní pomoci jiného člověka.

Demence má, bez ohledu na příčinu, obdobné příznaky: problémy s pamětí, myšlením, plánováním a vyjadřováním, neschopnost rozpoznávat lidi či věci a změnu osobnosti.

Onemocnění nepostihuje pouze pacienty v pokročilém věku, ale také mladší generaci. Příčiny ACH dosud nejsou zcela objasněny, léčba je problematická, a proto je důležité se z hlediska prevence zaměřit na to, jak tomuto závažnému onemocnění předcházet. ACH začíná pozvolna. U nemocného se zhoršuje krátkodobá paměť, postupně má stále větší problémy s vyjadřováním a rozhodováním, je zmatenější, neovládá obsluhu jednoduchých přístrojů, ztrácí kontrolu nad svými náladami a pocity. Nedodrží základní hygienické návyky, nedokáže se obléknout, najíst a stává se zcela závislým na péči okolí.

Deset příznaků, které by vás měly varovat

1. Ztráta paměti, která ovlivňuje schopnost plnit běžné pracovní úkoly

Zapomínat občas pracovní úkoly, jména kolegů nebo telefonní čísla spolupracovníků a vzpomenout si na ně později je normální. Lidé trpící ACH však zapomenají častěji a nevzpomenou si ani později.

2. Problémy s vykonáváním běžných činností Hodně vytížení lidé jsou občas roztržití, takže někdy nechají dušenou mrkev stát v kastrolu na sporáku a vzpomenou si na ni, až když už je po jídle. Lidé trpící ACH ale připraví jídlo, a nejen že ho zapomenou dát na stůl, ale zapomenou i na to, že ho vůbec udělali.

Člověk s Alzheimerovou chorobou se nakonec stane zcela závislým na péči svého okolí...

Ilustrační kresba: Pixabay

3. Problémy s vyjadřováním

Každý má někdy problém najít správné slovo, ale člověk s ACH zapomíná i jednoduchá slova nebo je nahrazuje nesprávnými, a jeho věty pak nedávají smysl.

4. Časová a místní dezorientace

Každý někdy zapomene, jaký je den a kam vlastně jede. To je běžné. Ale lidé s ACH se ztratí ve vlastní ulici a nevědí, kde jsou, jak se tam dostali ani jak najít cestu domů.

5. Špatný nebo zhoršující se racionální úsudek

Lidé se někdy tak zaberou do nějaké činnosti, že na chvíli zapomenou na dítě, které mají na starosti. Lidé s ACH úplně zapomenou, že nějaké dítě existuje. Mohou se i nesmyslně obléknout, například si vezmou na sebe několik košil nebo halenek najednou.

6. Problémy s abstraktním myšlením

Placení účtů může někoho vyvést z míry, když je trochu komplikovanější než jindy. Člověk s ACH může úplně zapomenout, co ta čísla znamenají a co s nimi má dělat.

7. Pokládání věcí na nesprávné místo

Každý někdy někde založí peněženku nebo klíče. Člověk s ACH dává věci na zcela nesmyslná místa: zehličku do ledničky nebo hodinky do cukřenky.

8. Změny v náladě nebo chování

Každý má někdy špatnou náladu. Člověk s ACH podléhá prudkým změnám nálady. Náhle a nečekaně propukne v pláč nebo podlehne návalu hněvu, i když k tomu nemá žádný zjevný důvod.

9. Změny osobnosti

Lidské povahy se běžně do určité míry mění s věkem. Ale člověk s ACH se může změnit zásadním způsobem. Stá-

vá se někdy velmi zmateným, podezíravým nebo ustrašeným.

10. Ztráta iniciativy

Když je člověk někdy znechucen domácími pracemi, zaměstnáním nebo společenskými povinnostmi, je to normální. Většinou se chuť do práce opět brzy dostaví. Člověk s ACH může propadnout naprosté pasivitě a potřebuje neustále podněty, aby se do něčeho zapojil.

I neslyšící se chtějí bavit

Mezinárodní den neslyšících, který se slaví poslední neděli v září, je oslavou kultury, historie a úspěchů neslyšících lidí. Tento den rovněž upozorňuje na výzvy, kterým čelí komunita neslyšících, a podporuje jejich práva a inkluzi ve společnosti. Neslyšící lidé často čelí bariérám v přístupu k informacím, vzdělání a pracovním příležitostem, což může značně ovlivnit jejich kvalitu života.

Oslavy Mezinárodního dne neslyšících zahrnují kulturní akce, divadelní představení, workshopy a vzdělávací programy, které mají za cíl zvýšit povědomí a porozumění veřejnosti. Důležitou součástí je také propagace znakového jazyka, který je klíčovým komunikačním nástrojem pro neslyšící. Podpora znakové řeči a dalších komunikačních prostředků pomáhá neslyšícím plně se zapojit do společnosti a žít plnohodnotný život.

„Oba tyto mezinárodní dny by nám měly především připomínat důležitost empatie, společenské solidarity, inkluze a podpory všem členům naší společnosti, bez ohledu na jejich zdravotní stav,“ dodává radní Prahy 4 Radek Lacko (ANO 2011). (red)